

PARCUL DENDROLOGIC DIN SATUL MICIURIN (GHICA VODĂ), RAIONUL DROCHIA

Petru TARHON

Rezumat

În articol este expusă istoria succintă a fondării parcului dendrologic din satul Miciurin, raionul Drochia, descrierea lui și a structurilor compoziționale, componența dendroflorei care formează aleile și landșaftul respectiv.

Satul Miciurin (pe vremuri Ghica Vodă) este situat la câțiva kilometri sud-vest de centrul raional Drochia și la 172 km depărtare de Chișinău. În raionul Drochia există două parcuri boierești: unul în satul Mândâc, fondat de polonezul C. Ohanovici, și altul în s. Miciurin. Aceste parcuri de tip landșaft au fost fondate pe la sfârșitul sec. XIX [1].

Parcul de arhitectură peisagistică din s. Miciurin a fost creat de boierul polonez Victor Bogdanovici. În perioada sovietică, odată cu plasarea taberei de odihnă a elevilor, parcul lui V. Bogdanovici a fost numit „Poienița însorită” sau „Poienița veselă”.

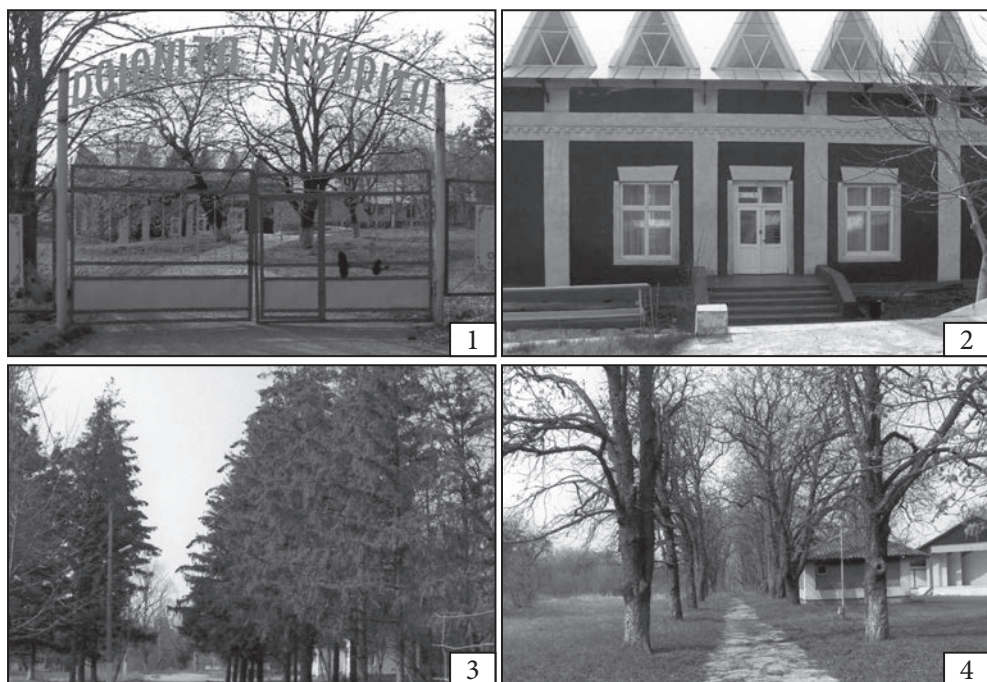
Istoria fondării parcului

La est de satul Miciurin Victor Bogdanovici deținea o moșie de vreo 40 ha de pământ. 12,8 ha din suprafață totală, cea din preajma satului, la sfârșitul sec. XIX este pregătită pentru crearea unui parc dendrologic. Pe cealaltă parte a terenului, mai îndepărtată de sat, cu suprafața de 27 ha, a fost sădită o livadă. La fondarea parcului de arhitectură peisagistică în stil combinat foarte reușit au fost folosite specii de plante lemnoase (arbori și arbuști decorativi), în mare parte de origine străină. În ajunul ocupației sovietice, boierul Bogdanovici își părăsește moșia, refugiindu-se peste hotare. Până la ocuparea Basarabiei de armata sovietică în 1944, parcul a fost foarte bine îngrijit.

Descrierea parcului și structurile lui compoziționale

Intrarea în parc a fost proiectată în partea lui de sud-vest (Figura 1), iar la câteva zeci de metri de la poartă este situat conacul (Figura 2), în fața căruia este amenajat un scuar frumos, format din plante conifere. De la scuar spre nord își ia începutul o alee, formată din molid (*Picea abies*) (Figura 3), care ceva mai departe sunt înlocuiți cu castani (Figura 4).

Teritoriul parcului are formă dreptunghiulară neregulată. Cea mai mare parte a teritoriului are o expoziție ușor sudică, iar o parte mai mică – expoziția estică. Pe perimetrul lui este sădită o fâșie de protecție, formată din jugastru (*Acer campestre*), salcâm alb (*Robinia pseudacacia*) și glădiță (*Gleditsia triacanthos*), care se păstrează bine și până în prezent (Figura 5). La periferia parcului, în partea lui de vest și de est, sunt amplasate plantele autohtone, ce formează o zonă de silvo-parc cu lățimea de cca 20-30 m. Alături de silvo-parc, din partea de vest până la aleea principală, formată din castan (*Aesculus hippocastanum*), se întinde o livadă, formată din diferite soiuri vechi de meri (Figura 6). Aceasta din urmă, pe fundalul silvo-parcului, formează o structură compozițională foarte interesantă.

În zona silvo-parcului de lângă livadă se păstrează și astăzi o movilă artificială, cu înălțimea de 10-12 m (pe timpuri ea era mult mai înaltă), pe care cresc diferite specii lemnoase de plante autohtone. De pe vârful movilei se deschid perspective în toate direcțiile. În partea de sud a livezii au fost sădite câteva rânduri de plante de arborele vieții (*Biota orientalis*) (Figura 7), care delimitau livada de parcul propriu-zis, din partea lui de sud-vest. Astăzi parcul din sudul livezii, până aproape de conac, nu mai există, fiind distrus de Stația de Mașini și Tractoare, care a activat aici prin anii 1950-1955. Pe acest teritoriu, după distrugerea parcului, a fost amenajat un teren de fotbal (Figura 8) și construite case de locuit (Figura 9).

La est de livadă și de terenul de fotbal, aleea formată din molizi și castani (Figura 4), delimitează livada de parcul propriu-zis din partea lui de est. De la această alea, care străbate parcul de la sud la nord, își iau începutul câteva alei perpendiculare (Figura 10), ce fac legătură cu poienile din centrul parcului și cu silvo-parcul din partea lui de est. În această parte a parcului creșteau cele mai diverse plantații decorative și se aflau cele mai frumoase compoziții peisagiste, formate în mare parte din specii de plante decorative de origine străină (Figura 11). În anii de ocupație sovietică, în centrul parcului, unde erau plasate aceste peisaje și poieni deschise cu gazon din iarbă verde, au fost înălțate pavilioane pentru odihna elevilor, care sunt străine structurii compoziționale inițiale. Atât construcțiile individuale (Figura 9), cât și cele ridicate în legătură cu plasarea în teritoriu a taberelor de odihnă (Figura 10, 11, 12), au schimbat înfățișarea de altă dată a peisajelor din parc, întrucât aceste construcții au distrus cele mai frumoase structuri compoziționale din centrul parcului, care și-au pierdut valoarea lor estetică. Pe de altă parte, construcțiile respective au dus la dispariția multor specii de plante decorative.

Componenta dendrologică a parcului

Un loc aparte în parc îl ocupă coniferele ca: *Picea abies* (molid european), *Pinus nigra* (pin negru), și *Biota orientalis* (arborele vieții). În parc crește un exemplar unic de *Pinus cembra* (zâmbbru) (Figura 13), care n-a fost întâlnit nicăieri în alte parcuri boierești din Moldova. Semintele lui, cu dimensiuni de până la 0,7-1 cm, sunt comestibile. În tabelul de mai jos expunem lista speciilor de plante lemnoase prezente în parc, cu ajutorul cărora s-au format structurile compoziționale excelente ale parcului. Astăzi acestea, după cum am menționat mai sus, și-au pierdut mult din farmecul lor de altădată.

Din tabelul prezentat se observă, că dintre speciile de plante lemnoase, care cresc astăzi în parc, mai mult de jumătate sunt de origine străină, ele provenind din America de Nord, Europa, Asia, Caucaz, Africa de Nord, etc. Anume ele în mare măsură formează structurile compoziționale din centrul parcului. Plantele lemnoase autohtone, după cum s-a menționat, sunt amplasate la periferia parcului, în fâșia forestieră, pe fondalul căreia s-au creat aleile și structurile compoziționale din centrul

Lista speciilor de plante lemnoase din parc și răspândirea lor geografică

Denumirea științifică	Denumirea populară	Răspândire
Plante conifere		
<i>Biota orientalis</i> L.	Arborele vieții	China
<i>Pinus cembra</i> L.	Zâmbbru	Munții Europei
<i>Pinus nigra</i> Arn.	Pin negru	Europa Centrală și de Sud
<i>Picea abies</i> (L.) Karst.	Molid obișnuit	Europa Centrală
<i>Thuja occidentalis</i> L.	Tuia	America de Nord
Plante foioase		
<i>Acer platanoides</i> L.	Paltin de câmp	Europa
<i>Acer campestre</i> L.	Jugastru	Europa, Asia, Africa de Nord
<i>Acer negundo</i> L.	Arțar american	America de Nord
<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	Castan porcesc	Peninsula Balcanică
<i>Cerasus avium</i> Moench.	Cireș amar	Europa, Caucaz
<i>Corylus colurna</i> L.	Alun turcesc	Peninsula Balcanică, Asia Mică
<i>Fraxinus excelsior</i> L.	Frasin obișnuit	Europa, Asia Mică
<i>Gleditsia triacanthos</i> L.	Glădiță	America de Nord
<i>Juglans regia</i> L.	Nuc comun	Asia Centrală
<i>Malus domestica</i> L.	Măr domestic	Asia
<i>Pyrus communis</i> L.	Păr pădureț	Europa, Asia
<i>Prunus divaricata</i> Ldb.	Corcoduș	Europa, Asia Centrală
<i>Rosa canina</i> L.	Măcieș	Europa, Asia
<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	Salcâm alb	Munții Carpați
<i>Quercus robur</i> L.	Stejar pedunculat	America de Nord
<i>Syringa josikaea</i> Jacq.	Liliac	Europa, Africa de Nord, Caucaz
<i>Ulmus pumila</i> L.	Ulm cu frunza mică	Asia Centrală
<i>Ulmus laevis</i> L.	Ulm velniș	Europa, Caucaz

lui și, totodată, îndeplinind funcția de protecție a acestora. În parc se întâlnesc unele specii rare de plante cum ar fi *Corylus colurna* (alun turcesc) (Figura 12) și *Pinus cembra* (Figura 13), care s-au dovedit a fi rezistente la intemperiiile iernii și verii.

Aleile drepte și largi (Figura 4, 10) în mare parte sunt formate din plante decorative exotice – castan (*Aesculus hippocastanum*), molid (*Picea abies*), pin (*Pinus nigra*). De la aleea principală, ce străbate parcul de la sud la nord (Figura 4), pornesc mai multe alei spre estul parcului, tot atât de drepte și late, ca și cea principală. În stânga și în dreapta lor au fost ridicate și amenajate construcțiile pentru taberele de odihnă ale copiilor. Construcțiile nechibzuite au dus la pierderea frumuseții peisajelor de odinioară, adică construcțiile, cu regret, nu se încadrează în structurile compoziționale ale parcului.

Concluzii

1. Parcul și-a pierdut mult din valoarea peisagistică de altă dată, însă restaurarea lui este posibilă și necesară, adaptând construcțiile existente la cerințele arhitecturii peisagiste, în așa măsură ca ele să se înscrie în structurile compoziționale ale parcului.

2. În partea de vest a parcului, de la livadă și până la conac, trebuie de prelungit silvo-parcul, prin sădirea speciilor de plante autohtone.

3. Ar fi bine de restaurat pe teritoriul liber structurile compoziționale (care au existat inițial), cu cele mai decorative specii de plante de origine străină. Aceasta este de datoria administrației publice locale, în subordinea căreia se află parcul.

Abstract

An arboretum in Miciurin (Ghica Vodă) Village, Drochia District. This article contains a brief history of the arboretum in Miciurin Village, its description and compositional structure, and an overview of the species of woody plants forming the landscape of the arboretum.

Referințe bibliografice

1. TARHON P. – Mândac: un parc-grădină în degradare // **Natura**. Chișinău, 2011. – P. 3.

Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală